

Udskriftsdato: 22. februar 2021

KEN nr 9464 af 03/10/2011 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 11-70-00114

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 11-70-00114

Pressenævnets kendelse i sag nr. 11-70-00114

Resumé

Klager – JobTeam A/S – klagede over en programtale på tv2.dk og en udsendelse på TV 2.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

”Falsk”

Pressenævnet bemærker, at spørgsmålet om, hvorvidt straffelovens bestemmelser er overtrådt, henhører under domstolene, og falder uden for nævnets kompetence.

Efter parternes oplysninger lægges det til grund, at JobTeam A/S har forestået kontakten mellem arbejdstager og arbejdsgiver, men JobTeam A/S er ikke part i ansættelsesbeviserne, selvom de i nogle tilfælde har været arbejdsgiver behjælpelig. Ansættelsesbeviserne er underskrevet af arbejdsgiveren og –tageren. Der er ikke fremlagt dokumentation for, at de omtalte arbejdstagere har været beskæftiget hos en virksomhed efter kursernes afslutning.

Nævnet finder, at begrebet ”falsk” må opfattes som en henvisning til straffelovens bestemmelse om dokumentfalsk. Uanset, at gerningsindholdet i straffelovens bestemmelse herom ikke måtte være opfyldt, finder nævnet ikke grundlag til at udtale kritik, idet det klart fremgår af udsendelsen, hvorfor TV 2 har anvendt betegnelsen.

Rustic & Tangsø A/S og Top-Rengøring

Af optagelserne indhentet med skjult kamera fremgår det, at kursisterne af JobTeam A/S’ afdelingsleder blevet orienteret og modtog opsigelser fra ansættelsesstedet. Optagelserne giver ikke indtryk af, at kursisterne er ansat hos JobTeam A/S.

Pressenævnet finder videre, at det klart fremgår af udsendelsen, at det var Top-Rengøring, der underskrev [Person L]s ”dokumentation af beskæftigelse”. Nævnet bemærker, at fremgangsmåden som beskrevet af Top-Rengørings direktør ikke er tilbagevist.

Indkvartering

Efter det oplyste forestod JobTeam A/S administrationen af Sydjysk Boligudlejnings ejendom til kursisterne. TV 2 tog ved udregningen af logigodtgørelsens størrelse udgangspunkt i en beløbs-sats, som JobTeam A/S selv havde opgivet. Af den overskydende logigodtgørelse ca. 66.000 kroner (logigodtgørelse 74.500 kroner, fratrukket den månedlige lejeomkostning, 8.500 kroner) skulle Syd-jysk Boligudlejning forestå udbetaling af administrationshonorar til JobTeam A/S. Pressenævnet finder ikke anledning til at kritisere omtalen, da JobTeam A/S efter det oplyste, var det selskab, der anmodede om logigodtgørelsen, ligesom der synes at være et vist personsammenfald mellem de to virksomheder.

Forelæggelse

Det forhold, at der blandt kilderne til TV 2’s udsendelse var en tidligere samarbejdspartner og en række tidligere kursister, gav TV 2 anledning til at udvise agtpågivenhed over for de indhen-

tede oplysninger. Forholdet er imidlertid ikke i sig selv tilstrækkeligt til at bevirke, at god presseskik må anses for tilsidesat.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er massemediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives, er korrekte. Oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesfremmende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den, de kan være krænkende over for, jf. punkterne A.1 og A.3.

Efter den forudgående korrespondance og navnlig TV 2's e-mail af 31. marts 2011 måtte JobTeam A/S være bekendt med, at TV 2's udsendelse ville være kritisk over for klagers dispositioner blandt andet i forbindelse med ansættelsen af den udenlandske arbejdskraft. JobTeam A/S afslog at deltage i et interview på almindelige vilkår. Da TV 2 i udsendelsen gengav det væsentlige af JobTeam A/S' afvisning af at være involveret i både udformningen af ansættelseskontrakterne og virksomhedens forklaring på Sydjysk Boligudlejnings rolle, giver TV 2's udsendelsen ikke anledning til kritik.

Uanset, at afskedigelsen af [Person E], [Person F] og [Person G] måtte være begrundet i økonomiske vanskeligheder hos Rustic & Tangsø ApS, finder nævnet heller ikke grundlag for at kritisere TV 2 for at bringe medarbejdernes kritik. Nævnet har i den forbindelse tillagt det betydning, at der ikke over for Pressenævnet dokumenteres, at andre medarbejdere skulle have udført arbejde for dette eller andre ansættelsessteder, samt at TV 2 har gjort JobTeam A/S bekendt med udsendelsens vinkel.

Genmæle

Det fremgår af medieansvarsloven § 36, stk. 1, at anmodning om genmæle over for oplysninger af faktisk karakter, som er egnet til at påføre nogen økonomisk eller anden skade af betydning, og som er blevet bragt i et massemedie, skal tages til følge, medmindre oplysningernes rigtighed er utvivlsom.

Pressenævnet finder, at konklusionerne om, at JobTeam A/S skulle have "snydt staten for AMU-midler", og at ansættelseskontrakterne er "fiktive eller falske", er vurderinger på baggrund af de offentliggjorte oplysninger, og ikke faktiske oplysninger. Allerede af denne grund er klager ikke berettiget til at få bragt et genmæle.

JobTeam A/S ved advokat Rasmus Nørgaard Bek har klaget til Pressenævnet over en programtale offentliggjort på tv2.dk den 13. april 2011 og en udsendelse på TV 2 den 18. april 2011. Klagen omfatter endvidere afslag på genmæle.

1 Sagsfremstilling

Den 13. april 2011 bragte tv2.dk en programtale under overskriften "*Operation X: Firmafest på statens regning*" og underoverskriften "*Er paintball og matchracejads arbejdsmarkedsuddannelser? Det er spørgsmålet i "Operation X" mandag 18. april*". Af programomtalen fremgik følgende:

"Hvad har paintball i skoven med arbejdsmarkedsuddannelse at gøre? Ikke meget skulle man tro. Men når Morten Spiegelhauer og "Operation X" undersøger markedet for AMU-kurser, afsløres det, at danske skatteydere er med til at betale for firmafesten, når virksomheder tager på teambuilding i skoven.

Opfindsomheden er særdeles stor blandt de mange private kursusudbydere, når der skal søges tilskud fra staten. Aktiviteter som paintball, gourmetmadlavning og matchracejads kan nemt trylles om til statsstøttet arbejdsmarkedsuddannelse.

”Operation X” opretter egen kursusvirksomhed og afslører på den måde, hvordan man i branchen svindler med de midler, der er beregnet til at opkvalificere den danske arbejdsstyrke.

Kurser finder aldrig sted

Formålet med det danske AMU-system er netop at opkvalificere den danske arbejdsstyrke. Det er en samfundsmæssig gevinst, og derfor finansierer staten en stor del af systemet.

Men ”Operation X” dokumenterer, hvordan der snydes med systemet. Private kursusudbydere søger nemlig godtgørelse for kurser, der aldrig finder sted. Og der søges godtgørelse for langt flere dage, end kurserne reelt varer.

Kreative metoder

”Operation X” undersøger flere af de private firmaer, der udbyder AMU-kurser, og afdækker nye kreative metoder til at hive penge ud af systemet. Mr. Happy Goes Lucky fra Randers har for eksempel gennemført en lang række AMU-kurser hos virksomheden Jysk Telemarketing.

Det har udløst 2,6 millioner kr. i løngodtgørelse til Jysk Telemarketing. Men ”Operation X” har talt med flere tidligere ansatte, som ikke kan nikke genkendende til de mange kurser, de angiveligt skulle have gennemført.

Blandt andet har en medarbejder, været på kursus i ”spilrater og gennemløbstid” – på papiret! I virkeligheden modtog han helt almindelig oplæring i virksomheden. Alligevel udløste kurset en godtgørelse til Jysk Telemarketing.

Drømmejob i Danmark

Hos JobTeam i Esbjerg har man fundet en anden måde at trække millioner af kroner ud af statskassen. Arbejdsløse udlændinge lokkes hertil med løfter om drømmejob i Danmark. Når de udenlandske statsborgere kommer hertil, skal de først på AMU-kursus i dansk i et halvt år, og det betaler staten.

En forudsætning for, at de udenlandske statsborgere kan få udbetalt statsstøtte, er, at de har tilknytning til det danske arbejdsmarked. Og det klarer JobTeam ved at udstyre dem med ansættelseskontrakter fra firmaer, hvor de aldrig har arbejdet.

Når kursisterne har brugt et halvt år på at lære dansk, bliver den fiktive ansættelse opsagt. Pludselig findes det drømmejob, de var stillet i udsigt, ikke. De må vende hjem igen uden at have fået noget ud af deres anstrengelser. Staten får heller ikke noget ud af de mange millioner, den har betalt. Kun JobTeam ser ud til at profitere på arrangementet.”

Den 18. april 2011 bragte TV 2 udsendelsen ”Operation X: Firmafest på statens regning”. Af udsendelsen fremgik bl.a. følgende:

”Speak: Operation X har fået flere andre henvendelser om firmaer, der efter sigende udnytter AMU-systemet.

Studievært: Jeg er derfor på vej til Flensborg, hvor jeg skal mødes med syv tyskere, der har været på sprogkursus i den danske virksomhed JobTeam i Esbjerg.

Speak: JobTeam annoncerer i udlandet, hvor de blandt andet søger arbejdsløse SOSU-assistenten. I annoncerne tilbyder de et halvt års sprogkursus med alt betalt og derefter et fast job i Danmark.

...

Studievært henvendt til syv personer: Vi skal jo snakke lidt om jeres tid i Danmark. Så jeg kunne godt tænke mig at høre jer lidt om, hvad det var, der gjorde, at I valgte at forlade Tyskland og komme til Danmark. Fordi jeg er faldet over den her annonce, hvor der står ”Traumjob in Dänemark”. Og det er en annonce, som JobTeam har indrykket. Har I alle sammen været i forbindelse med JobTeam?

De syv tyskere i kor: Ja.

Studievært: Er der nogen af jer, der er blevet stillet i udsigt, at I skulle have et job, efter I havde gennemført det her kursus?

De syv tyskere i kor: Ja. Alle.

Studievært: Var det sådan for nogen af jer?

De syv tyskere i kor: Nej.

[Person A], tidl. JobTeam kursist: Jeg havde troet, at jeg ville kunne komme til at bo i Danmark. Det var hovedårsagen til, at jeg kom til Danmark.

Studievært: Altså, et nyt liv. Er det noget, I andre også kan nikke genkendende til?

[Person B], tidl. JobTeam kursist: Vi har opgivet alt. Vi sagde vores job op. Vores lejlighed.

Uidentificeret mandlig kursist: Vores lejlighed.

[Person C], tidl. JobTeam kursist: Vores møbler var opbevaret på et lager. Vi havde ingenting. Heldigvis havde vi gode venner, der hjalp, men ellers havde vi intet.

[Person B]: Vi er en vare. En vare, der bliver købt i Tyskland, som herefter bliver ”solgt” til staten Danmark, hvilket de får deres penge for. Det er ligesom slavehandel.

Uidentificeret mandlig kursist: Menneskehandel.

[Person B]: Menneskehandel, ja.

Studievært: Det er et meget stærkt ord at bruge. Har I det virkeligt sådan, at I snakker om menneskehandel?

Speak: Hvad vil I sige generelt, hvis I skal beskrive firmaet JobTeam?

De syv tyskere i kor: Svindel, bedrageri, afpresning.

Speak: Den danske stat har betalt millioner af kroner for de udlændinge, der indtil nu har været på kursus hos JobTeam.

Studievært: Forudsætningen for, at staten udbetaler de mange AMU-midler til folk, der ikke er danske statsborgere, er, at de arbejder på en dansk virksomhed. Men ingen af de tyskere, jeg mødte i Flensborg, havde nogen som helst forbindelse til Danmark, inden de så JobTeams annonce om drømmejobs i Danmark.

Studievært: Ifølge kursisterne så udstyrer JobTeam dem med ansættelseskontrakter i danske virksomheder, men der er tale om falske eller fiktive ansættelseskontrakter, for ingen af de kursister, vi har talt med, har arbejdet for de her virksomheder i virkeligheden.

Speak: Det er lykkedes for Operation X at komme i kontakt med kursister, der går på danskursus hos JobTeam lige nu. En af dem har indvilget i at tage et skjult kamera med på kursus for at dokumentere, hvad der foregår. Eleverne her har også en ansættelseskontrakt med et firma, de aldrig har arbejdet for. Men i dag er der kun femten dage tilbage af kurset, og eleverne bliver nu gjort opmærksomme på, at de dagen efter vil modtage en opsigelse af deres fiktive ansættelser.

[Der vises herefter skjulte optagelser fra undervisningslokalet.]

Uidentificeret mandlig underviser: I morgen kommer der jo fra de steder, hvor I har en kontrakt. Der kommer en opsigelse til jer. Den skal varsles med to uger inden. Så der kommer en i morgen, hvor I skal skrive under.

Speak: Og ganske rigtigt. Det er nu dagen efter, og en afdelingsleder i JobTeam deler opsigelser ud, som kursisterne skal skrive under på.

[Person D], afdelingsleder, JobTeam A/S: Der skal jeg lige have dig til at kvittere. Og der er en til dig også, at du har modtaget. Sådan en er der selvfølgelig også til. Jeg har en til dig [Person G], også. Hvor du lige skal skrive, at du har modtaget den fra Rustic & Tangsø, at du ikke skal op og arbejde der. Men

ellers vil jeg ønske jer alt mulig held, held og lykke. Nu skal du ikke, nu skal du ikke sidde og græde alt for meget.

[Der vises ikke længere skjulte optagelser.]

Speak: Eleverne, der før modtog deres opsigelser, er nu færdige med deres danskursus. De er på vej hjem til Tyskland, og jeg har aftalt at mødes med dem på en rasteplads på vejen.

Studievært: Hej, hej, jeg hedder Morten. Lad os gå inden for og få en kop kaffe.

Speak: [Person E], [Person F] og [Person G] her er tre af de tyske SOSU-assistenten, der det sidste halve år på papiret har været ansat i møbelvirksomheden Rustic & Tangsø i Silkeborg.

Studievært: Prøv at beskrive forholdene omkring jeres ansættelse i det her firma, Rustic & Tangsø.

[Person G], tidl. JobTeam kursist: Altså, kontrakten blev oprettet, så vi kunne få et cpr-nummer. Det var alt sammen fup.

[Person E], tidl. JobTeam kursist: Vi har aldrig været der. Jeg kender ikke virksomheden og har aldrig arbejdet der. Vi skulle have et cpr-nummer for at få VEU [Voksen- og efteruddannelse]-udbetalingen.

Studievært: Så I kender ikke firmaet? Og I har ikke været der? Eller aldrig arbejdet der? Har I snakket med dem?

...

[Person F], tidl. JobTeam kursist: Der var to muligheder. Enten underskrev vi, fik et cpr-nummer, en bankkonto og hermed også pengene. Den anden mulighed var, at vi ikke underskrev, pakkede vores ting og kørte direkte tilbage til Tyskland. Vi var – så at sige – tvunget til at underskrive kontrakten, fordi ellers kunne vi bare være kørt direkte tilbage.

...

Speak: [Person E], [Person G] og [Person F] har altså været ansat i en virksomhed, de aldrig har været i kontakt med. Og efter at have brugt seks måneder i Danmark er de nu på vej hjem. Det drømmejob, der lokkede dem hertil, fandtes ikke i virkeligheden.

Studievært: Jeg er på vej til Silkeborg for at finde ud af, hvorfor en møbelvirksomhed underskriver ansættelseskontrakter med tyske SOSU-assistenten, som aldrig har arbejdet for dem.

Studievært: Ansættelseskontrakterne her hos Rustic & Tangsø skulle dokumentere deres faste tilknytning til det danske arbejdsmarked, og det er jo en ret afgørende faktor i forhold til udbetalingen af de offentlige kroner til deres kurser.

...

Studievært: Jeg tror, at sekretæren herinde i Rustic & Tangsø har fået besked på at sige til os, at hun slet ikke skal sige noget. Hun vil hverken give os en mailadresse eller fortælle, om direktøren [Person H] har sin daglige gang her i firmaet, og om han er til at træffe i øvrigt.

Speak: Jeg må i stedet forsøge at få svar på vores spørgsmål hos [Person I], der via sit holdingselskab ejer og er direktør for JobTeam og en række andre tilknyttede selskaber.

Speak: Staten udbetaler som sagt rigtig mange penge til JobTeams AMU-kurser, og en af de store poster i den sammenhæng er udgifterne til kursisternes indkvartering i Danmark. Det skal staten nemlig betale.

Studievært: Vi ved fra kursisterne, at de bliver installeret i boliger her i Esbjerg. Boliger, som JobTeam administrerer. For eksempel her i Islandsgade, hvor JobTeam har haft seks kursister boende i en lejlighed heroppe. Lejligheden koster 8.500 kroner om måneden at leje af ejeren. Men for seks kursister kan et af [Person I]s selskaber få op til 74.500 kroner om måneden i logigodtgørelse fra staten for selvsamme bolig.

Speak: Og lejligheden her i Islandsgade er blot én ud af femten boliger, som JobTeam siger, de administrerer.

Studievært: På papiret er det virksomheden Sydjysk Boligudlejning, der scorer den kæmpe fortjeneste på at leje ud til kursisterne. Men spørgsmålet er, om der er en forbindelse mellem Sydjysk Boligudlejning og [Person I]s JobTeam.

Speak: Ejeren af lejligheden her i Islandsgade har kun haft med JobTeam at gøre, men han er gået med til at forsøge at få fat i firmaet, der står på lejekontrakten, nemlig Sydjysk Boligudlejning.

Studievært: Det er [Person J], afdelingsleder i JobTeam, han taler med.

[Studieværten afspiller herefter en optagelse af en telefonsamtale.]

Lejlighedens ejer (ikke identificeret ved navn): Jamen, så lad mig snakke med de der, hvad hedder de, Sydjysk Boligudlejning.

[Person J]: Det er mig, der er administration, administrator for det.

Lejlighedens ejer: Det er dig, der administrator for det? Nå.

[Person J]: Hvabehar?

Lejlighedens ejer: Nå, det er dig, der er det?

[Person J]: Ja.

Studievært: Der er altså en sammenhæng mellem JobTeam og Sydjysk Boligudlejning. Det er JobTeam, der finder lejlighederne, forhandler med udlejerne, og altså også finder lejerne, nemlig deres egne kursister. Men ved at lave den snedige manøvre og sætte Sydjysk Boligudlejning ind som en slags mellemmand kan de altså hive flere millioner kroner mere ud af statskassen, end de ellers kunne.

Speak: Alene for perioden november 2010 til juni 2011 ved vi, at der er budgetteret med knap tre og en halv millioner kroner i logigodtgørelse til JobTeams kursister. Jeg har forsøgt at lave en aftale om et interview med JobTeams ejer og direktør [Person I], men han har indtil videre afvist at stille op. Jeg synes ellers, det ville være meget rimeligt at få svar på, hvad nogen af alle de penge, vi alle sammen er med til at betale, går til. For falske løfter om ansættelse her i Danmark og falske ansættelseskontrakter det tyder på, at der er noget helt galt. Jeg vil derfor se, om ikke jeg kan få ejeren af JobTeam, [Person I], i tale alligevel.

Studievært: Hej, hej. Jeg kommer for at tale med [Person I].

Uidentificeret kvindelig receptionist: Men I er ikke inviteret, så han vil gerne bede jer om at forlade bygningen. I har skrevet sammen på mail, og det er det, der er blevet sagt, så.

Studievært: Vi har skrevet sammen på mail, hvor han skrev, at han gerne ville svare på spørgsmål skriftligt. Så har jeg svaret ham, at det ikke er muligt, fordi vi ikke udkommer på skrift, men vi laver et tv-program. Vi har nogle meget alvorlige anklager mod firmaet, blandt andet, at I laver falske ansættelseskontrakter. Og det er mange penge, vi snakker om, og det er alvorlige anklager, så der må være ansvarlig i firmaet, der kan udtale sig, hvis ikke [Person I] han vil tale med mig.

...

Speak: [Person I] ønsker altså ikke at stille op til et tv-interview. Men inde hos JobTeam skal dagens undervisning snart i gang. Så jeg bliver hængende lidt for at se, om jeg kan få nogle af kursisterne i tale.

...

Studievært: Er I ansat i et firma, eller hvordan er det med det?

Kursist: Lige nu, vi lærer dansk her i JobTeam.

Studievært: Og så håber I på job senere?

Kursist: Og vi har også kontrakt på arbejde.

Studievært: Okay. Fordi vi har snakket med nogle kursister, som har kontrakter på arbejdet, men de har aldrig været på firmaet. Altså, det er falske ansættelseskontrakter, som nogle af kursisterne får. Så der er nogle af kursisterne, som faktisk bliver snydt af JobTeam.

...

Studievært: Jeg vil i stedet forsøge at se, om vi i det mindste kan få en kommentar via telefonen.

[Der høres herefter en optagelse af en telefonsvarer.]

Telefonsvarer: Det er Sydjysk Boligudlejning. Vi er desværre ikke på telefonen i øjeblikket, men læg venligst din besked efter klartonen, og vi vil kontakte dig efterfølgende. På forhånd tak.

Studievært: Når man ringer på et mobilnummer, som er registreret på den adresse, hvor [Person I] han bor, ja, så får man fat i Sydjysk Boligudlejning.

Speak: Det er altså endnu et forhold, der dokumenterer en meget nær forbindelse mellem JobTeam og Sydjysk Boligudlejning. Jeg forlader nu Esbjerg, da det ser ud til at være umuligt at få JobTeam til at svare på vores spørgsmål. Jeg har i stedet en aftale med [Person K] fra firmaet Top-Rengøring i Hadsund. En af de virksomheder, hvor JobTeams kursister på papiret har været ansat.

Studievært: [Person K] føler sig i dag ført bag lyset af JobTeam. Han har nemlig kun indgået aftaler om ansættelse på betingelse af, at han fik en specifik ordre i hus og dermed ville få brug for arbejdskraft.

Speak: Top-Rengøring fik aldrig den ordre, der var forudsætningen for ansættelserne. Men alligevel har JobTeam sendt ansættelseskontrakterne videre i systemet, så kursisterne kunne udløse tilskud.

[Person K], direktør, Top-Rengøring: Vi har aldrig truffet dem. Vi har aldrig. De har aldrig været på vores virksomhed. Al kontakt, alt hvad der er lavet i projektet er lavet af JobTeam.

Studievært: Så er der bare én ting, jeg ikke forstår, Flemming. Det er, at I har underskrevet et papir her, som er ”dokumentation af beskæftigelse”.

[Person K]: Ja.

Studievært: Og det har I gjort på flere medarbejdere. Hvor der står for eksempel her en person, der hedder Rainer, har været ansat hos jer til en timeløn på 122 kroner i timen.

[Person K]: Altså, vi har skrevet under på det her. Altså, der kom en repræsentant for JobTeam uanmeldt. De er jo kørt fra Esbjerg til Hadsund. Der er små 300 kilometer. Han kom uanmeldt ind ad døren, vi sidder i møde. Og det var meget vigtigt for ham, at vi fik skrevet under på de her papirer. De har ikke været beskæftiget. De har ikke sat deres ben på vores virksomhed, og de har ikke fået udbetalt løn.

Studievært: Hvorfor har du så skrevet under på det her?

[Person K]: Det fortryder jeg også den dag i dag. Det fortryder jeg også i dag, jo. Men manden kommer ind fra JobTeam uanmeldt på vores kontor, ikke. Og vi sidder i møde, og ja. Får ham ekspederet.

Studievært: Så hvis det er rigtigt, dét du siger, så er du blevet kørt ind i det her JobTeam-noget i virkeligheden mod din vilje?

[Person K]: Ja, det er vi da. Der er vi meget. Vi også, vi er selvfølgelig skuffede, og vi er meget kede af at havne i denne her situation.

Studievært: Hvad synes du om JobTeams forretningsmetoder?

...

Speak: Top-Rengøring har altså ikke haft kursister fra JobTeam ansat i virkeligheden. Men de fiktive ansættelseskontrakter er ikke desto mindre det, der udløser de mange statslige støttekroner.

Speak: Men når skolerne lader et privat firma stå for undervisningen, har de også pligt til at undersøge, om det foregår efter reglerne. Og en af de skoler, som JobTeam har haft en aftale med, er Vejle Handelsskole.

Studievært: Vi kan se, at de her kursister på papiret arbejder nogle steder, hvor de aldrig har sat deres ben. Efterfølgende så laver JobTeam sådan en erklæring, ”dokumentation af beskæftigelse”, og man kan se på denne her ”dokumentation af beskæftigelse” for en fyr, der hedder Rainer, for eksempel, at han har

arbejdet til 122 kroner i timen, 37 timer om ugen i et firma, der hedder Top-Rengøring. Jeg har talt med dem i går, og Rainer har aldrig været der. De kender ham ikke.

[Person M], direktør, Vejle Handelsskole: Det må jeg nok sige.

Studevært: Alligevel så vælger I at sende det her ind til Undervisningsministeriet som dokumentation for, at Rainer rent faktisk har arbejdet på denne her virksomhed.

[Person M]: Dét, som jeg kan sige til det, det er, at vi selvfølgelig har en udgangsforventning til, at når vi indgår en kontrakt med et firma som JobTeam, at der så ikke er svindel og humbug bag.

Studievært: Synes du, at I har opfyldt jeres tilsynspligt i denne her sag?

[Person M]: Det synes jeg. Når vi modtager dokumentation af, at der er et ansættelsesforhold, så er vores udgangspunkt ikke, uanset de erfaringer vi har haft, at folk de svindler.

Studievært: Et enkelt telefonopkald til for eksempel en kursist og til det sted, som den kursist skulle arbejde på. Altså, det kunne for eksempel være en møbelvirksomhed, som har ansat en stribe SOSU-assisterer. Så ville I finde ud af, at det her, det er, det er meget, meget underligt.

[Person M]: Jeg kan selvfølgelig se i bagklogskabens ulideligt skarpe lys, at det havde nok været en god idé, men vi havde ikke på det tidspunkt nogen som helst baggrund for at betvivle, at de kursister ikke var blevet visiteret på rette vis. Der er noget her, der lugter. Noget, der skal undersøges. Og den fornemmelse blev kraftigt underbygget af det, du nu sidder og fortæller mig her i dag, og som er egentlig rimelig chokerende at høre.

Speak: Jeg er tilbage i Esbjerg, men JobTeam ønsker stadig ikke at tale med Operation X.

Studievært: Til gengæld har vi modtaget de her breve fra JobTeam og Sydjysk Boligudlejning.

Speak: JobTeam mener ikke, at de har noget at gøre med, om deres kursisters ansættelseskontrakter er reelle eller ej. De skriver, at det udelukkende er et forhold mellem arbejdsgiver og arbejdstager. Og med hensyn til, hvorfor det er Sydjysk Boligudlejning, der står på kursisternes lejekontrakter, så skriver JobTeam, at det er en opgave, de har udliciteret.

Speak: Vi har undersøgt, hvordan private kursusudbydere udnytter AMU-systemet. [...] Eller får statsstøtte på baggrund af falske ansættelseskontrakter.

[Person E]: Jeg kender ikke virksomheden og har aldrig arbejdet der.

...”

Yderligere oplysninger

Parterne har for Pressenævnet fremlagt kopier af ansættelsesbeviser, blanketten ”Dokumentation af beskæftigelse” og blanketten ”Ansøgning om VEU-godtgørelse og befordringstilskud til ansøgere, der ikke er medlem af en a-kasse”.

Fem ansættelsesbeviser af 23. juli 2010 er underskrevet af Top-Rengøring som repræsentant på arbejdsgiversiden. Arbejdstagerne er blandt andre [Person L]. Beviserne er også underskrevet på arbejdstagersiden.

Der er fremlagt seks blanketter af ”Dokumentation af beskæftigelse” af 9. marts 2011, henholdsvis tre blanketter underskrevet af en repræsentant fra Top-Rengøring, henholdsvis tre blanketter underskrevet af Rustic & Tangsø ApS. Ingen af blanketterne er underskrevet af medarbejderen. Af ”Dokumentation af beskæftigelse” for [Person L] (heller ikke underskrevet) fremgår det, at han i perioden 1. juni 2010 til 29. januar 2011 skulle have været ansat hos Top-Rengøring. Af udkast til ”Dokumentation af beskæftigelse” for Monica Witt, [Person F] og [Person G] fremgår det, at de i perioden 2. august 2010 til 19. februar 2011 skulle have været ansat i Rustic & Tangsø ApS.

Af udkast til ”Dokumentation af beskæftigelse” for [Person C] til fremgår det, at hun i perioden 6. april til 15. oktober 2010 skulle have været ansat 37 timer ugentligt hos Top-Rengøring. For denne medarbej-

der er der tillige fremlagt blanket vedrørende VEU-godtgørelse, hvoraf det fremgår, at Top-Rengøring den 28. juli 2010 bekræfter, at hun i perioden 6. april til 3. juni 2010 har ansøgt om VEU-godtgørelse og befordringstilskud til uddannelsen ”Dansk som andetsprog for F/I, basis, fagkode 45572”. Blanketten er tillige underskrevet af uddannelsesstedet, Kursuscentret Vejle Handelsskole. Af blankettens punkt 17. *Udbetaling og skattetræk* fremgår følgende:

”Skal vi [Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte] udbetale VEU-godtgørelse til din arbejdsgiver, fordi du får sædvanlig løn under uddannelsen? Ja – Nej [nej valgt]

Skal vi [Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte] udbetale VEU-godtgørelse til dig, bliver pengene sat ind på din NemKonto. Du skal derfor oplyse dit kontonr.

Vi henter selv dine skatteoplysninger. Sæt derfor kryds ved det skattekort, du ønsker at bruge, når vi trækker skat af din VEU-godtgørelse. Ønsker du at bruge frikort, sæt kryds i ”Hovedkort”.

Hovedkort [hovedkort valgt] – bikort – 55 %”

Kurset med fagkoden 45572 blev ifølge Undervisningsministeriets Uddannelsesguide (www.ug.dk) gennemført i JobTeams lokaler i Esbjerg.

TV 2 har oplyst, at Kvalitets- og Tilsynstyrelsen, som fører det økonomiske, institutionelle samt indholdsmæssige og pædagogiske tilsyn med alle Undervisningsministeriets uddannelsesområder, er af den opfattelse, at optagelseskravene i loven, herunder at kursisterne reelt skal have et arbejde i Danmark, ikke bliver overholdt med den praksis, der er beskrevet af JobTeam A/S’ tidligere kursister.

JobTeam A/S har ifølge TV 2 tidligere haft en praksis, hvor kursisterne blev ansat i et af [Person I]s selskaber, JobTeam Sundhed, hvorefter de fik uddannelsesorlov uden løn. Det fremgår ifølge TV 2 af aktindsigt hos Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte, at JobTeam Sundhed i 2010 har haft 55 personer ansat, der samlet har udløst en VEU-godtgørelse på 2.453.776 kroner. TV 2 har endvidere oplyst, at Undervisningsministeriet stoppede JobTeam A/S’ praksis i sensommeren 2010.

Ifølge TV 2 fremgår det af aktindsigt hos Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte, at [Person F] og [Person E] i perioden 7. til 18. februar 2011 deltog på det statsstøttede AMU-kursus ”43343, *Praktik for F/I*”. Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte har ifølge TV 2 noteret, at [Person F] og [Person E] var ansat hos Rustic & Tangsø ApS.

JobTeam A/S har ifølge TV 2’s oplysninger ved ansøgning om logigodtgørelse benyttet minimum tre takster: 385 kroner pr. dag, 577,50 kroner pr. dag og 962,50 kroner pr. dag.

Af en e-mail af 28. januar 2011 fra [Person D], JobTeam A/S, til Top-Rengøring fremgår følgende:

”Det er jer som arbejdsgiver, der skal indsende oplysningerne til Statens Uddannelsesstøtte og senest 1. februar.

Det eneste I skal gøre er at indsende kopi af Rainer og Jessicas ansættelseskontrakter.

Samtidig kan I oplyse følgende.

Top Rengøring har i 2010 ikke udbetalt løn til Jessica og Rainer, da de har haft fri til uddannelse uden løn.”

I en e-mail af 31. marts 2011 til [Person I] gentog Operation X’s redaktion et tidligere fremsat tilbud om interview. Af e-mailen fremgik bl.a. følgende:

”Vi har været i kontakt med adskillige tidligere kursister, som ikke er blevet tilbudt den fastansættelse, som JobTeam lover dem. Vi har søgt aktindsigt i kursisternes protokoller hos SU-Styrelsen [Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte] og kan se, at de – på papiret – har været ansat i virksomheder, hvor de, efter eget udsagn, aldrig har udført reelt arbejde. Der er blandt andet tale om virksomhederne Rustic & Tangsø og Top-Rengøring.

Flere af de kursister, vi har talt med, er blevet opsagt den dag, de afslutter kurset. Efterfølgende er flere kursister blevet bedt om at underskrive ”dokumentation for beskæftigelse” på trods af, at de aldrig har udført reelt arbejde i virksomheden.

Vi kan af aktindsigten ligeledes se, at der under hele kursusforløbet er udbetalt logigodtgørelse. Det er firmaet Sydjysk Boligudlejning, der står anført på de lejekontrakter, som de boligejere, vi har været i kontakt med, har underskrevet. Ejerne oplyser os, at kontakten aldrig har været med Sydjysk Boligudlejning, men derimod med JobTeam.

...

I vores research er vi stødt på forhold, der kan vise sig ulovlige. Vi vil derfor fastholde vores tilbud om et interview [...].”

I en e-mail af 7. april 2011 besvarede Operation X’s redaktion [Person I]s reaktion på tilbuddet om et interview. Af e-mailen fremgik bl.a. følgende:

”Med hensyn til jeres kursister i forskellige virksomheder, stemmer det, du skriver, ikke helt overens med det, vi har fået at vide. Det er jo ikke kursisterne selv, der har kontaktet virksomhederne med henblik på ansættelse. Det virker også usandsynligt, at en f.eks. møbelvirksomhed i Silkeborg selv finder frem til fem tyske SOSU-assistenten, som de føler trang til at ansætte for derefter straks at give dem orlov uden løn.

...”

Ved brev af 10. maj 2011 rettede JobTeam A/S ved advokat Rasmus Nørgaard Bek henvendelse til TV 2 Danmark A/S og klagede over tv-udsendelsen og den tilhørende programomtale under henvisning til, at god presseskik ikke var overholdt. JobTeam A/S anmodede endvidere om at få bragt et genmæle. Af klagers forslag til genmæle vedrørende programomtalen fremgik følgende:

”I annonceringen af Operation X den 13. april 2011 behandlede TV 2 misbrug af AMU-systemet, hvor blandt andet JobTeam A/S blev beskyldt for at snyde staten for AMU-midler.

Over for disse oplysninger meddeles det, at JobTeam A/S ikke har snydt staten for AMU-midler samt medvirket til eller udarbejdet fiktive eller falske ansættelseskontrakter.

Direktør [Person I], JobTeam A/S”

Af JobTeam A/S’ forslag til genmæle vedrørende udsendelsen fremgik følgende:

”I Operation X mandag den 18. april 2011 behandlede TV 2 misbrug af AMU-systemet, hvor blandt andet JobTeam A/S blev beskyldt for at snyde staten for AMU-midler.

Over for disse oplysninger meddeles det, at JobTeam A/S ikke har snydt staten for AMU-midler samt medvirket til eller udarbejdet fiktive og falske ansættelseskontrakter, og at et af [Person I]s ejede selskaber ikke har modtaget en uproportional logigodtgørelse fra staten.

Direktør [Person I], JobTeam A/S”

TV 2 Danmark A/S afviste ved brev af 7. juli 2011 klagen og at give genmælet.

2 Parternes synspunkter

2.1 JobTeam A/S’ synspunkter

2.1.1 Programomtalen på tv2.dk

I relation til programomtalen har advokat Rasmus Nørgaard Bek anført, at denne indledes med at beskrive flere eksempler, hvor betingelserne for at modtage statsstøtte utvivlsomt ikke har været opfyldt. Ved at bringe omtalen af JobTeam A/S i forlængelse af disse eksempler får læseren det indtryk, at JobTeam A/S – ligesom de andre virksomheder – ikke lever op til lovens krav for at modtage statsstøtte, og at JobTeam A/S uberettiget modtager midler fra statskassen. JobTeam A/S har i alle henseender gennem-

ført AMU-uddannelserne i overensstemmelse med lovens krav, hvorfor der på ingen måder er belæg for denne antydning.

I programomtalen er der ikke videregivet oplysninger om, at JobTeam A/S udtrykkeligt og gentagne gange har afvist beskyldningerne samt redegjort for sagens omstændigheder. Det forhold, at der er tale om en foromtale, medfører ikke, at TV 2 kan se bort fra de presseetiske regler.

TV 2's beskrivelse af hvilken opfattelse, Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen har haft med hensyn til JobTeam A/S' tidligere praksis, er irrelevant for nærværende klage. Forholdene er hverken omfattet af foromtalen eller af selve udsendelsen.

2.1.2 "Operation X"-udsendelsen på TV 2

Der anlægges en vinkel i udsendelsen, som indeholder et postulat om, at JobTeam A/S snyder ved at udarbejde af falske ansættelseskontrakter, opkræve urimeligt høje huslejer samt uberettiget trække millioner af kroner ud af statskassen.

JobTeam A/S har i korrespondancen med TV 2 udtrykkelig redegjort for, at udsendelsen bygger på den grundlæggende fejlslagne forudsætning, at det er JobTeam A/S, der har udarbejdet ansættelseskontrakterne.

Falske ansættelseskontrakter

De syv tyskere tog hjem under kursets forløb til trods for, at de alle havde indgået en ansættelseskontrakt. De havde derfor de facto ansættelse, men valgte selv at rejse tilbage til Tyskland. Efter samtalen konkluderer studieværten, at JobTeam A/S udstyrer udenlandske kursister med falske eller fiktive ansættelseskontrakter, hvilket afvises.

Udtalelserne indebærer en påstand om dokumentfalsk i medfør af straffelovens § 171. TV 2 kan ikke vælge at se bort fra ordets juridiske og faktiske betydning. TV 2 kunne have afstået fra at bruge ordet falsk og alene have omtalt ansættelseskontrakterne som værende fiktive.

Endvidere anklager TV 2 indirekte JobTeam A/S for at have begået bedrageri ved at anvende falske ansættelseskontrakter, jf. straffelovens § 279. JobTeam A/S har ikke begået et strafbart forhold, og TV 2 har ikke dokumentation herfor. Uanset det ligger uden for Pressenævnets kompetence at tage stilling til den retlige konsekvens, kan Pressenævnet tage stilling til anvendelsen af strafbare terminologier.

Som dokumentation for, at der har været tale om reelle ansættelsesforhold, og at ansættelsesforholdet er et forhold mellem virksomheden og den pågældende medarbejder, sendte klager forud for udsendelsens offentliggørelse eksemplarer på kontrakter og blanketten "Dokumentation af beskæftigelse" på de medarbejdere, der antageligt skulle være genstand for omtalen. Der blev fremlagt VEU-skemaer, hvor såvel den pågældende virksomhed som medarbejderen bekræfter ansættelsesforholdet. VEU-skemaerne udfyldes løbende under kurset af henholdsvis arbejdstager og -giver og bekræfter dermed løbende ansættelsesforholdets realitet ved parternes respektive underskrift. JobTeam A/S er heller ikke part i VEU-skemaerne.

Tidligere praksis i et af [Person I]'s selskaber er irrelevant for nærværende klage.

JobTeam A/S er ikke inden udsendelsen blevet forelagt de syv tyske kursisters udtalelser og har som følge heraf ikke haft mulighed for at angribe påstandene, som dokumenterbart er forkerte.

Rustic & Tangsø ApS

De skjulte optagelser af kursisterne [Person E], [Person F] og [Person G] og det efterfølgende interview, giver seerne med det fejlslagne indtryk, at JobTeam A/S fiktivt har ansat de tre kursister for derefter at afskedige dem ved kursets afslutning.

Udsendelsen giver tillige seerne det indtryk, at dette er, hvad JobTeam A/S gør: henter folk herop, og lige inden kurset afsluttes, afskediges de pågældende så. Det er ikke korrekt og en ensidig fremstilling.

De tre kursister blev opsagt på grund af økonomiske vanskeligheder hos arbejdsgiveren Rustic & Tangsø ApS, og de blev tilbudt praktik et andet sted. JobTeam A/S har over for TV 2 redegjort for, at de

tre kursisters forhold var særlige og ikke udtryk for en generel tendens. Klager har oplyst at have sendt dokumentation for beskæftigelse, underskrevet af de tre kursister samt Rustic & Tangsø ApS til TV 2.

JobTeam A/S har haft ca. 90 tyske statsborgere som kursister, hvor alle havde indgået en ansættelseskontrakt enten med en kommune eller en privat virksomhed. TV 2 har hovedsagligt baseret sin historie på nogle ganske få SOSU-assistenten, som dokumenterbart ikke har ret.

Top-Rengøring

Operation X godtager [Person K]s udsagn om, at det skulle være JobTeam A/S, der havde sørget for ansættelseskontrakterne. Det er Top-Rengøring, der har indgået ansættelseskontrakterne, og som har underskrevet "Dokumentation af beskæftigelse" og VEU-skemaerne. Kontrakten mellem Top-Rengøring og [Person L] er også indgået mellem disse parter. [Person L] skulle være startet hos Top-Rengøring. Hverken Top-Rengøring eller [Person L] meddelte andet til JobTeam A/S. [Person L]s ansættelsesforhold er blevet bekræftet seks gange af Top-Rengøring via VEU-skemaer. JobTeam A/S har ikke haft grund til at betvivle, at der var tale om et reelt ansættelsesforhold.

TV 2's oplysning om, at det er en af JobTeam A/S' medarbejdere, der har udfyldt blanketten "Dokumentation for beskæftigelse" for [Person L], er endnu en udokumenteret anklage om, at JobTeam A/S har begået falsk.

Indkvartering af kursister

Som forklaret i korrespondancen forud for udsendelsens offentliggørelse har JobTeam A/S af ressource-mæssige årsager valgt at udlicitere opgaven med indkvartering af kursisterne, men varetager den administrative del. Sydjysk Boligudlejning har skriftligt kommenteret samtlige spørgsmål, som Operation X har stillet om relationen til JobTeam A/S. Det er ikke korrekt, at JobTeam A/S "scorer en kæmpe fortjeneste" på indkvartering af kursisterne.

JobTeam A/S' administrationshonorar udgjorde i 2010 i gennemsnit 9.542 kroner pr. måned, hvorfor udtalelsen om, at et af [Person I]s selskaber kan få op til 74.500 kroner om måneden i logigodtgørelse for en lejlighed, det koster 8.500 kroner at leje, er en grov beskyldning om bedrageri. Hverken direktør [Person I] eller klager har fået forelagt oplysningen.

Forelæggelse

JobTeam A/S har svaret på samtlige stillede spørgsmål og har således givet de ønskede informationer til brug for annonceringen og programmet. Informationerne er ikke blevet ønsket uddybet yderligere. Dette til trods for, at JobTeam A/S udtrykkeligt havde tilkendegivet, at virksomheden skriftligt ønskede at imødekomme og besvare alle henvendelser. TV 2 har valgt ikke at inddrage korrespondancen med JobTeam A/S. Der kan ikke stilles krav om mundtlighed, og det bør således ikke komme JobTeam A/S til skade.

Det må tillige anses for at være i strid med de presseetiske regler, at studieværten møder op på JobTeam A/S' adresse velvidende, at JobTeam A/S adskillige gange har afvist at medvirke i et interview.

Først i forbindelse med selve foramtalen blev klager opmærksom på den vinkel, Operation X vil anlægge. Efterfølgende kontaktede man TV 2 i et forsøg på at forsvare sig.

TV 2 har misforstået den bevismæssige vurdering af faktum vedrørende dokumentationen for beskæftigelse. Samtlige kursisters arbejdsgivere har underskrevet dokumentationen, hvorfor JobTeam A/S har været i god tro om kursisters arbejde både under og efter kursusforløbet.

Henset til den forudgående korrespondance er de fire sætninger, som studieværten nævner sidst i udsendelsen, på ingen måder dækkende for JobTeam A/S' synspunkter

Genmæle

Indholdet af JobTeam A/S' to genmæletekster er i alt væsentlig begrænset til de nødvendige faktiske oplysninger, ligesom de er kortfattede og alene vedrører de faktisk forkerte oplysninger.

2.2 TV 2 Danmark A/S' synspunkter

2.2.1 Programomtalen på tv2.dk

I programomtalen finder der ikke en egentlig sammenligning sted mellem JobTeam A/S og de i øvrigt nævnte firmaer. Programomtalen på Operations X's hjemmeside beskriver de elementer, der indgår i udsendelsen. Omtalen er endvidere opdelt i underrubrikker, hvor de forhold, der vedrører JobTeam A/S, står for sig selv under sin egen overskrift.

Det er korrekt, at der er udbetalt millioner af tilskudskroner til kursister med forbindelse til JobTeam A/S. Flere af hinanden uafhængige kursister har fortalt, hvordan de lod sig lokke af JobTeam A/S' annoncer og løfter om at få job i Danmark, og at det er JobTeam A/S, der har givet dem ansættelseskontrakter. Disse udenlandske statsborgere modtog opsigelser umiddelbart, inden de afsluttede deres danskursus. Hverken staten eller disse kursister fik det ønskede udbytte af midlerne. Det er alene JobTeam A/S, der ser ud til at have profiteret på arrangementet. Der er ikke taget stilling til, hvorvidt JobTeam A/S har handlet i overensstemmelse med reglerne eller ej.

Kvalitets- og Tilsynsstyrelsens opfattelse, hvorefter optagelseskravene i loven ikke bliver overholdt ved den praksis, der er blevet beskrevet af tidligere kursister, danner grundlag for, at det bliver sagt, at AMU-uddannelserne ikke blev gennemført i overensstemmelse med lovens krav. Redaktionen er i besiddelse af videooptagelser, som dokumenterer, at en del af undervisningen bestod af selvstudium, selvom det ikke var en del af beskrivelsen af AMU-forløbet.

Videooptagelserne og styrelsens opfattelse er en del af researchen til brug for udsendelsen. Der er ikke tale om nye oplysninger, men dokumentation for, at redaktionen kunne konkludere, som den gjorde i udsendelsen. Kvalitets- og Tilsynsstyrelsens – som er den tilsynsførende myndighed på området – opfattelse er særdeles relevant.

Der var således belæg for påstandene i programomtalen, og da der er forsøgt indhentet en kommentar fra JobTeam A/S, er TV 2 ikke i strid med de presseetiske regler. Der er tale om en form for teaser for udsendelsen, hvor indholdet vil blive uddybet i udsendelsen, og i programmet er der dækning for oplysningerne.

2.2.2 "Operation X"-udsendelsen på TV 2

Operation X undersøger i programmet, hvad de ca. 2,3 milliarder kroner, der skal bruges til at opkvalificere den danske arbejdsstyrke, faktisk går til. Herunder om der er firmaer, der udnytter systemet til egen vinding. Et emne, der efter TV 2's opfattelse er af betydelig samfundsmæssig interesse.

Falske ansættelseskontrakter

Det hævdes på intet tidspunkt i udsendelsen, at JobTeam A/S har begået dokumentfalsk. Hvis JobTeam A/S fastholder, at TV 2 har fremført uberettigede anklager om strafbare forhold, vil der i øvrigt være tale om eventuelle injurier, som ligger uden for Pressenævnets kompetence at afgøre, og en sådan sag må henvises til de almindelige domstole.

Når der i udsendelsen tales om fiktive eller falske ansættelseskontrakter, skal dette ikke forstås som falsk i juridisk forstand, men som programmets sædvanlige seer vil forstå det: Som kontrakter, der ikke reelt dækker det, der er anført i dem.

Studieværten præciserer formuleringen således: *"for ingen af de kursister, vi har talt med, har arbejdet for disse virksomheder i virkeligheden"*. Det samme var tilfældet for nogle efterfølgende elever, som var på danskursus under optagelserne til programmet. Flere af disse har aldrig været i kontakt med den angivne arbejdsgiver.

Forholdene belyser, at disse kursister ikke har nogen reel tilknytning til det danske arbejdsmarked. Den støtte, der gives til kursisterne, falder med andre ord uden for det formål, der ligger bag AMU-systemet. Udsendelsen hævder ikke, at det er JobTeam A/S, der udarbejder kontrakterne. Til gengæld dokumenteres det, hvorledes JobTeam A/S spiller en aktiv rolle i udformningen heraf. JobTeam A/S er vidende om, at flere af ansættelsesforholdene er fiktive eller i hvert fald betingede.

Ingen af de virksomheder, Operation X har været i kontakt med, har selv fundet frem til medarbejdere i andre lande. I alle tilfælde var det JobTeam A/S, der henvendte sig vedrørende ansættelserne.

JobTeam A/S havde tidligere en praksis, hvor kursisterne blev ansat i et af [Person I]s selskaber, JobTeam Sundhed.

Redaktionen bag Operation X var i besiddelse af flere af de kontrakter og flere blanketter med overskriften ”*Dokumentation af beskæftigelse*”, som JobTeam A/S har fremsendt. Blanketterne er i ingen af tilfældene underskrevet af medarbejderen selv, hvorfor de næppe kan betegnes som dokumentation for et reelt ansættelsesforhold.

Rustic & Tangsø ApS

Det fremgår ikke af udsendelsen, at det er JobTeam A/S, der har ansat eller opsagt de tre kursister. De skjulte optagelser dokumenterer, at JobTeam A/S har en større rolle i forbindelse med kursisternes ”ansættelse”.

Det er korrekt, at [Person F] og [Person E] tilbydes et praktikophold efter kursets afslutning. Af en aktindsigt hos Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte fremgår det, at [Person F] og [Person E] i perioden 7.-18. februar 2011 deltog på det statsstøttede AMU-kursus ”43343, *Praktik for F/I*”. Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte har også noteret, at de to var ansat hos Rustic & Tangsø ApS. Det ansættelsesforhold, der dokumenterer en berettiget udbetaling af VEU-godtgørelse til kurset, var således ophørt fire dage forinden – da JobTeam A/S’ afdelingsleder uddelte opsigelser fra Rustic & Tangsø ApS.

Top-Rengøring

Det var JobTeam A/S, der kontaktede Top-Rengøring med et tilbud om dansktalende rengøringspersonale. Top-Rengøring gav udtryk for, at de muligvis ville få brug for ekstra arbejdskraft, hvis de indgik en kontrakt med Mariagerfjord Kommune. Det var ikke Top-Rengøring, der ønskede deres ansatte opkvalificeret på et statsstøttet AMU-kursus. JobTeam A/S har været involveret i udformningen af ansættelseskontrakterne med forslag til ændringer og rettelser i kontrakterne.

TV 2 må derfor stille sig uforstående over for påstanden om, at JobTeam A/S ”*på ingen måder har haft grund til at betvivle, at der ikke skulle være tale om et reelt ansættelsesforhold*”.

Det er korrekt, at Top-Rengøring har underskrevet ”Dokumentation af beskæftigelse” for [Person L] på trods af, at han aldrig udførte reelt arbejde for virksomheden. ([Person K] har i udsendelsen forklaret, hvorfor Top-Rengøring underskrev.) Derimod har [Person L] ikke underskrevet ”Dokumentation af beskæftigelse”. En af JobTeam A/S’ medarbejdere har udfyldt blanketten for [Person L]. Af blanketten fremgår det, at han har udført lønnet arbejde for Top-Rengøring.

[Person L] har aldrig modtaget løn fra Top-Rengøring. Det er JobTeam A/S vidende om, da han i samme periode var på AMU-kursus hos JobTeam A/S. Der er i den forbindelse henvist til e-mailen af 28. januar 2011 fra klager til Top-Rengøring.

Top-Rengøring har oplyst, at oplysningerne i blanketten (om datoer, arbejdsgiver, timeløn og arbejdsart) var udfyldt, da medarbejderen fra JobTeam A/S mødte op for at få Top-Rengørings underskrift og stempel på papiret. Det er næppe en beskyldning om dokumentfalsk at oplyse, at en medarbejder fra JobTeam A/S har indsat disse oplysninger.

Indkvartering af kursister

JobTeam A/S har over for den AMU-godkendte skole, de har haft en udliciteringsaftale med på det givne tidspunkt, søgt om logigodtgørelse. Beløbene varierer i størrelse, men det kan dokumenteres, at JobTeam A/S har opereret med minimum tre satser: 385 kroner pr. dag, 577,50 kroner pr. dag og 962,50 kroner pr. dag.

Ved udregningen af den månedlige logigodtgørelse tog redaktionen udgangspunkt i den mellemste sats, og at der boede seks kursister i lejligheden i Islandsgade. Det giver et beløb på 3.465 kroner pr. dag. Fem overnatninger i 4,3 uger giver herefter 74.497,50 kroner.

I udsendelsen refereres JobTeam A/S' oplysning om, at Sydjysk Boligudlejning lejer kursisternes boliger, idet opgaven er udliciteret. *Forelæggelse*

Redaktionen tilbød JobTeam A/S at stille op til et interview. JobTeam A/S ønskede kun at besvare spørgsmål på skrift, men da der er tale om en tv-udsendelse, er redaktionen ikke forpligtet til at bringe skriftlige indlæg i udsendelsen. Hvis angreb og forsvar skal bringes i sammenhæng og på samme måde, må det således i en tv-udsendelse kræve, at der foregår en mundtlig dialog, hvor der er mulighed for modspørgsmål.

Ved e-mail af 31. marts 2011 modtog JobTeam A/S en liste over eventuelle interviewtemaer og valgte at svare skriftligt og sporadisk. Svarene gav anledning til yderligere spørgsmål samt modspørgsmål. Der fremkom ikke noget, der dokumenterede, at forholdene skulle være anderledes, end hvad der fremgik af programmet.

Operations X's redaktion var allerede i besiddelse af omfattende skriftlig dokumentation, inden JobTeam A/S valgte at fremsende de omtalte papirer. F.eks. er de ikke-underskrevne papirer vedrørende dokumentation for beskæftigelse blevet udleveret af kursisterne selv. Disse kursister havde ikke underskrevet papirerne, fordi de ikke mente, at de havde arbejdet for de pågældende firmaer. Papirerne underbyggede dermed de oplysninger, som fremkom i udsendelsen.

Udsendelsen viderebringer JobTeam A/S' synspunkt på dens rolle i forhold til ansættelseskontrakterne, ligesom udsendelsen refererer det svar, redaktionen modtog fra JobTeam A/S på spørgsmålet om, hvorfor det er Sydjysk Boligudlejning, der udlejer kursisternes boliger.

Genmæle

For så vidt angår den første del af det ønskede genmæle, er der ikke tale om oplysninger af faktisk karakter, men om vurderinger. For så vidt angår den anden del af genmælet, er de oplysninger, der er givet i udsendelsen, utvivlsomt rigtige. Endelig fremgår JobTeam A/S' synspunkter angående ansættelseskontrakterne og boligudlejningen af programmet. TV 2 har derfor været berettiget til ikke at efterkomme kravet om genmæle.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Axel Kierkegaard, Dorthe Carlsen, Lene Sarup og John Meinert Jacobsen.

"Falsk"

Pressenævnet bemærker, at spørgsmålet om, hvorvidt straffelovens bestemmelser er overtrådt, henhører under domstolene, og falder uden for nævnets kompetence.

Efter parternes oplysninger lægges det til grund, at JobTeam A/S har forestået kontakten mellem arbejdstager og arbejdsgiver, men JobTeam A/S er ikke part i ansættelsesbeviserne, selvom de i nogle tilfælde har været arbejdsgiver behjælpelig. Ansættelsesbeviserne er underskrevet af arbejdsgiveren og – tageren. Der er ikke fremlagt dokumentation for, at de omtalte arbejdstagere har været beskæftiget hos en virksomhed efter kursernes afslutning.

Nævnet finder, at begrebet "falsk" må opfattes som en henvisning til straffelovens bestemmelse om dokumentfalsk. Uanset, at gerningsindholdet i straffelovens bestemmelse herom ikke måtte være opfyldt, finder nævnet ikke grundlag til at udtale kritik, idet det klart fremgår af udsendelsen, hvorfor TV 2 har anvendt betegnelsen.

Rustic & Tangsø A/S og Top-Rengøring

Af optagelserne indhentet med skjult kamera fremgår det, at kursisterne af JobTeam A/S' afdelingsleder blevet orienteret og modtog opsigelser fra ansættelsesstedet. Optagelserne giver ikke indtryk af, at kursisterne er ansat hos JobTeam A/S.

Pressenævnet finder videre, at det klart fremgår af udsendelsen, at det var Top-Rengøring, der underskrev [Person L]s "dokumentation af beskæftigelse". Nævnet bemærker, at fremgangsmåden som beskrevet af Top-Rengørings direktør ikke er tilbagevist.

Indkvartering

Efter det oplyste forestod JobTeam A/S administrationen af Sydjysk Boligudlejnings ejendom til kursisterne. TV 2 tog ved udregningen af logigodtgørelsens størrelse udgangspunkt i en beløbssats, som JobTeam A/S selv havde opgivet. Af den overskydende logigodtgørelse ca. 66.000 kroner (logigodtgørelse 74.500 kroner, fratrukket den månedlige lejeomkostning, 8.500 kroner) skulle Sydjysk Boligudlejning forestå udbetaling af administrationshonorar til JobTeam A/S. Pressenævnet finder ikke anledning til at kritisere omtalen, da JobTeam A/S efter det oplyste, var det selskab, der anmodede om logigodtgørelsen, ligesom der synes at være et vist personsammenfald mellem de to virksomheder.

Forelæggelse

Det forhold, at der blandt kilderne til TV 2's udsendelse var en tidligere samarbejdspartner og en række tidligere kursister, gav TV 2 anledning til at udvise agtpågivenhed over for de indhentede oplysninger. Forholdet er imidlertid ikke i sig selv tilstrækkeligt til at bevirke, at god presseskik må anses for tilsidesat.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er massemediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives, er korrekte. Oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesferringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den, de kan være krænkende over for, jf. punkterne A.1 og A.3.

Efter den forudgående korrespondance og navnlig TV 2's e-mail af 31. marts 2011 måtte JobTeam A/S være bekendt med, at TV 2's udsendelse ville være kritisk over for klagers dispositioner blandt andet i forbindelse med ansættelsen af den udenlandske arbejdskraft. JobTeam A/S afslog at deltage i et interview på almindelige vilkår. Da TV 2 i udsendelsen gengav det væsentlige af JobTeam A/S' afvisning af at være involveret i både udformningen af ansættelseskontrakterne og virksomhedens forklaring på Sydjysk Boligudlejnings rolle, giver TV 2's udsendelsen ikke anledning til kritik.

Uanset, at afskedigelsen af [Person E], [Person F] og [Person G] måtte være begrundet i økonomiske vanskeligheder hos Rustic & Tangsø ApS, finder nævnet heller ikke grundlag for at kritisere TV 2 for at bringe medarbejdernes kritik. Nævnet har i den forbindelse tillagt det betydning, at der ikke over for Pressenævnet dokumenteres, at andre medarbejdere skulle have udført arbejde for dette eller andre ansættelsessteder, samt at TV 2 har gjort JobTeam A/S bekendt med udsendelsens vinkel.

Genmæle

Det fremgår af medieansvarsloven § 36, stk. 1, at anmodning om genmæle over for oplysninger af faktisk karakter, som er egnet til at påføre nogen økonomisk eller anden skade af betydning, og som er blevet bragt i et massemedie, skal tages til følge, medmindre oplysningernes rigtighed er utvivlsom.

Pressenævnet finder, at konklusionerne om, at JobTeam A/S skulle have "snydt staten for AMU-midler", og at ansættelseskontrakterne er "fiktive eller falske", er vurderinger på baggrund af de offentliggjorte oplysninger, og ikke faktiske oplysninger. Allerede af denne grund er klager ikke berettiget til at få bragt et genmæle.

Afgjort den 3. oktober 2011